

TEMATSKI INFORMATIVNI ČLANAK EUROPSKOG SEMESTRA

MLADI KOJI RANO NAPUŠTAJU ŠKOLOVANJE

1. UVOD

Rano napuštanje školovanja¹ prepreka je gospodarskom rastu i zapošljavanju koja smanjuje produktivnost i konkurentnost te potiče siromaštvo i socijalnu isključenost. Zbog sve malobrojnije radne snage Europa mora u potpunosti iskoristiti svoje ljudske resurse. Mladi koji rano napuštaju školovanje i osposobljavanje sigurno neće imati dovoljno vještina i kvalifikacija i izloženi su većem riziku nezaposlenosti, socijalne isključenosti i siromaštva.

U strategiji Europa 2020. postavljen je cilj smanjenja udjela mladih u dobi od 18 do 24 godine koji rano napuštaju obrazovanje i osposobljavanje na manje od 10 %. Unatoč tomu, u Europi je 2016. više od 4 milijuna mladih rano napustilo školovanje i osposobljavanje, od čega je samo njih otprilike 45 % zaposleno.

Mlade osobe migrantskog podrijetla suočavaju se s većim rizikom od ranog napuštanja školovanja. Rizik je osobito visok za Rome i druge manjine u nepovoljnom položaju. Zbog nedavnog naglog porasta priljeva izbjeglica i migranata povećan je problem integracije učenika migrantskog podrijetla koja bi im pomogla u stjecanju potrebnih vještina i kompetencija.

¹ U ovom su dokumentu pojmovi „mladi koji rano napuštaju školovanje“ i „mladi koji rano napuštaju školovanje i osposobljavanje“ istoznačnice.

U Preporuci Vijeća Europske unije o politikama za smanjivanje stope ranog napuštanja školovanja² iz 2011. državama članicama predložena je primjena međusektorskih pristupa politici koji bi na svim razinama obrazovanja trebali biti usmjereni na preventivne i interventne mjere te „kompenzacijske“ mjere za ponovno uključivanje učenika koji su rano napustili školovanje u obrazovni sustav.

U Preporuci Vijeća o Garanciji za mlade iz 2013. države članice obvezale su se da će osigurati da sve osobe mlađe od 25 godina dobiju kvalitetnu ponudu posla, osposobljavanja, pripravništva ili naukovanja u roku od četiri mjeseca od napuštanja školovanja ili stjecanja statusa nezaposlene osobe³. U njoj se preporučuje da države članice ponude mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja mladim osobama s nedostatnim kvalifikacijama.

U lipnju 2016. Europska komisija pokrenula je „**Novi program vještina za Europu**“. Njime je osigurala kontekst za inicijativu „[Oblici usavršavanja](#)“ koju je Vijeće EU-a donijelo u prosincu 2016. U inicijativi se državama članicama preporučuje da osiguraju odraslim osobama od 25 ili više godina fleksibilne „oblike“ za ponovno uključivanje u obrazovanje i/ili stjecanje kvalifikacija ekvivalentnih višoj sekundarnoj razini obrazovanja. Ti oblici mogu uključivati

² SL C 191, 1. 7. 2011., str. 1.

³ Vidjeti tematski informativni članak o zapošljavanju mladih.

priznavanje i vrednovanje informalnog i neformalnog učenja, naprimjer vještina stečenih na radnom mjestu.

Ta bi inicijativa mogla pridonijeti smanjivanju štetnih učinaka ranog napuštanja školovanja tijekom životnog vijeka onih koji su njima pogođeni.

U ovom informativnom članku najprije je prikazan pregled stopa ranog napuštanja školovanja u državama članicama EU-a kako bi se istaknuli izazovi s kojima se politika treba suočiti. Zatim se navodi pregled opcija politike i najnovijih inicijativa u državama članicama.

U tematskom članku *Vještine za tržište rada* objašnjava se zapošljivosti osoba s visokoškolskom diplomom u okviru šire analize ponude i potražnje vještina.

2. IZAZOVI: PREGLED STANJA U DRŽAVAMA ČLANICAMA EU-A

U EU-u je 2016. prosječna stopa mladih koji rano napuštaju školovanje i osposobljavanje⁴ iznosila 10,7 % odnosno bila je niža za 0,3 (postotna boda) u odnosu na 2015. (vidjeti Prilog, Tablica 1.).

Od 2010. stopa je pala za više od tri postotna boda i ako se taj trend nastavi, glavni cilj strategije Europa 2020. o smanjivanju stope na ispod 10 % bit će nadohvat ruke. No postizanje tog cilja nije razlog za samodopadnost: u EU-u će i dalje nekoliko milijuna osoba rano napuštati školovanje. Usto bi održavanje sadašnje stope napretka moglo postati sve teže što se država članica više približava tom cilju, do čega dolazi jer su za rješavanje najtežih situacija vjerojatno potrebne što usmjerene politike.

⁴ Mladi koji rano napuštaju školovanje osobe su u dobi od 18 do 24 godine koje ispunjavaju dva uvjeta: 1. najviša razina obrazovanja ili osposobljavanja koju su stekle jest ISCED 0, 1 ili 2; 2. nisu se obrazovale ni osposobljavale unutar četiri tjedna prije istraživanja. Referentna skupina za izračun stope ranog napuštanja školovanja cjelokupno je stanovništvo u dobi od 18 do 24 godine. Svi izračuni preuzeti su iz istraživanja o radnoj snazi u EU-u.

Sedamnaest država članica već je postiglo glavni cilj strategije Europa 2020., odnosno smanjilo je stopu na manje od 10 %, a dvije su mu države, Latvija (10,0 %) i Njemačka (10,3 %), vrlo blizu. Od 11 država članica čija je stopa i dalje veća od cilja EU-a samo je Italija postigla svoj nacionalni cilj od 16 %. Od država članica čija je stopa manja od 10 % pet ih još nije postiglo svoje ambicioznije nacionalne ciljeve: Finska, Nizozemska, Češka, Slovačka i Poljska.

Na grafikonu 1. vidi se i znatan pad (za 4,6 postotnih bodova) stope ranog napuštanja školovanja u prethodnih deset godina. Poseban napredak zabilježen je u Portugalu (-24,5 postotnih bodova), Malti (-12,6) i Španjolskoj (-11,3). Stopa se neznatno povećala samo u tri države članice. Slovačka (+0,8 postotnih bodova) i Češka (+1,5 postotnih bodova) od početka su imale niske stope i nisu postigle samo svoje nacionalne ciljeve. S druge je strane Rumunjska (+0,6 postotnih bodova) od početka imala najviše stope ranog napuštanja školovanja i nije ostvarila znatan napredak. Nije postigla ni cilj EU-a ni svoj nacionalni cilj.

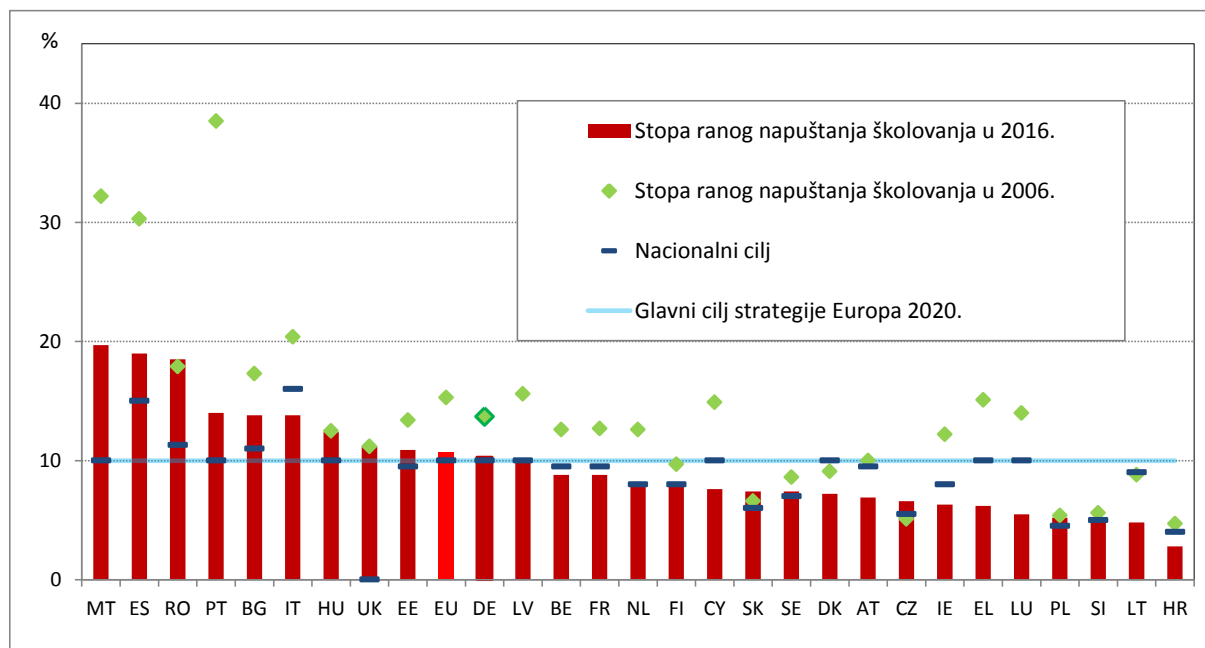
Znatne su razlike zabilježene i u pogledu spola. Za djevojke kao skupinu cilj EU-a postignut je još 2014. sa stopom od 9,6 %. Za mladiće je pak stopa u 2016. i dalje bila na 12,2 %, odnosno tri postotna boda veća od stope za djevojke. Razlike među spolovima smanjile su se od 2006. (za 4,2 postotna boda), no i dalje su vidljive u gotovo svim državama članicama. Jedine su iznimke Bugarska i Rumunjska u kojima su stope ranog napuštanja školovanja za djevojke neznatno više nego za mladiće (za 0,2 odnosno 0,3 postotna boda).

Stope ranog napuštanja školovanja za mladiće najviše su u Španjolskoj, Latviji, Malti i Cipru (u svim tim državama više su od 7 postotnih bodova u odnosu na stope za djevojke). Razlike među spolovima u prosjeku su se neznatno povećale između 2015. i 2016. (osobito u Cipru i Estoniji).

Stope ranog napuštanja školovanja znatno se razlikuju i ovisno o mjestu rođenja (vidjeti Prilog, Tablica 3.). Među stanovništvom rođenim u inozemstvu koje se nalazi u EU-u stopa ranog napuštanja školovanja gotovo je dvostruko veća nego među stanovništvom rođenim u tuzemstvu. Razlika u stopama za stanovništvo u

inozemstvu i stanovništvo rođeno u tuzemstvu smanjila se s 12,8 postotnih bodova u 2010. na 10,0 postotnih bodova u 2016., no i dalje je visoka u mnogim državama članicama. Stopa ranog napuštanja školovanja za stanovništvo rođeno u inozemstvu nažalost nije dostupna za 10 država članica.

Grafikon 1. – Rano napuštanje školovanja, glavni cilj strategije Europa 2020. i nacionalni ciljevi

Izvor: Eurostat (istraživanje o radnoj snazi, tablica [t2020_40]). U nekim se državama članicama primjenjuju različite definicije pokazatelja za nacionalne ciljeve. Dodatne informacije o nacionalnim ciljevima i njihovim definicijama dostupne su na poveznici http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4411192/4411431/Europe_2020_Targets.pdf.

Unatoč tomu izračuni pokazuju da bi EU u cjelinu bio 30 % bliže postizanju svojeg cilja strategije Europa 2020. o smanjivanju stope ranog napuštanja školovanja na manje od 10 % da se zatvorio jaz između stanovništva rođenog u inozemstvu i stanovništva rođenog u tuzemstvu⁵. Studija o novopristigloj djeci migranata iz 2013., u kojoj su se utvrdili načini rješavanja problema, pokazala je da su uključivi obrazovni sustavi bolje opremljeni za uspješnu integraciju i djelotvornu potporu djece migranata u školskom obrazovanju⁶.

Iako se neki čimbenici koji dovode do ranog napuštanja školovanja razlikuju ovisno državi članici, tri glavna uzroka mogu se riješiti trima standardnim međusobno povezanim mjerama politike koje su navedene u nastavku.

1) Sveobuhvatna strategija

Iako je sklonost razvoju sveobuhvatnijih strategija sve veća, strateški pristupi suzbijanju ranog napuštanja školovanja još nisu u širokoj primjeni u državama članicama. Osim toga, relevantni dionici kao što su lokalne službe (socijalne, zdravstvene, za zapošljavanje itd.), organizacije mladih i lokalne zajednice te centri za profesionalno savjetovanje često nisu uključeni u napore koji se ulažu u

⁵ Europska komisija – OECD (2015.).

⁶ PPMI (2013.).

razvoj i provedbu mjera. U stručnom pregledu politika za smanjivanje stope ranog napuštanja školovanja iz 2013. istaknuta je potreba za određenim posebnim mjerama koje obuhvaćaju uključivanje poduzeća radi jačanja učenja na radu, poboljšanje savjetovanja za mlade osobe izložene riziku ranog napuštanja školovanja i olakšavanje njihova prijelaza iz obrazovanog sustava u svijet rada⁷.

2) **Kreiranje politika utemeljenih na činjenicama**

Točne, pouzdane i valjane informacije važan su alat za bolje oblikovanje politika o ranom napuštanju školovanja. Uz podatke koji se prikupljaju za istraživanje o radnoj snazi u EU-u većina država članica izrađuje statističke podatke o osobama koje rano napuštaju školovanje, ima vlastite definicije i prikuplja i druge raznolike podatke. No relativno mali broj prikuplja kvalitativne informacije koje mogu pomoći u razumijevanju razloga zbog kojih učenici rano napuštaju školovanje i osposobljavanje i njihova života nakon toga. Francuska, Malta i Ujedinjena Kraljevina (Škotska) jedne su od rijetkih država članica koje redovito provode ankete među učenicima nakon što oni prerano napuste školovanje i osposobljavanje.

3) **Prevenција i rana intervencija**

Korisnom se pokazala usmjerenost na mjere prevencije i rane intervencije i na razini sustava i u pojedinačnim ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje. Uspješnim preventivnim mjerama na razini sustava osobito se rješavaju:

- problemi segregacije po vrsti škole,
- negativni učinci ponavljanja razreda,

- nedostatak potpore skupinama koje su izložene riziku ranog napuštanja školovanja i
- potreba povećanja privlačnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

3. ODGOVOR POLITIKE NA IZAZOVE

U Preporuci Vijeća iz 2011. sadržane su smjernice državama članicama o suzbijanju ranog napuštanja školovanja i utvrđuju se daljnji koraci. Države članice trebale bi provoditi sustavne, sveobuhvatne strategije utemeljene na činjenicama koje uključuju preventivne, interventne i kompenzacijske mjere.

Preventivne mjere usmjerene su na procese koji uzrokuju rano napuštanje školovanja. Uspješne mjere prevencije ranog napuštanja školovanja uzimaju u obzir preduvjete za uspješno školovanje i oblikovanje sustava za obrazovanje i osposobljavanje. To uključuje pristup kvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, prilagodljive oblike obrazovanja i bolju integraciju djece migranata.

Interventne mjere primjenjuju se na poteškoće koje se pojavljuju u ranoj fazi i njima se nastoji spriječiti da te poteškoće uzrokuju rano napuštanje školovanja. Često se primjenjuju na sve učenike, no osobito su korisne i važne za učenike izložene riziku ranog napuštanja školovanja. Usmjerene su na učenike i temelje se na ranom utvrđivanju potpore koja je potrebna za učenje i motivaciju.

Kompenzacijskim mjerama nude se mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja učenicima koje su rano napustile školovanje i cilj im je njihovo ponovno uključivanje u obrazovanje i osposobljavanje.

Učinkovitije početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje temeljeno na radu može pridonijeti smanjivanju stope ranog napuštanja školovanja. U programima općeg obrazovanja spoj školskog obrazovanja i radnog iskustva može motivirati i obeshrabrene učenike i pridonijeti njihovoj pripremi za daljnje oblike strukovnog obrazovanja i

⁷ „Smanjivanje stope ranog napuštanja školovanja: ključne poruke i politička potpora“, studeni 2013., konačno izvješće tematske radne skupine za rano napuštanje školovanja:

http://ec.europa.eu/education/policy/strategi-c-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

osposobljavanja koji im nude šire mogućnosti.

Tematska radna skupina za rano napuštanje školovanja, koja se sastoji od kreatora politika, obrazovnih djelatnika i stručnjaka iz 27 država članica i ključnih europskih organizacija dionika, izradila je smjernice o čimbenicima uspješnosti pri izradi sveobuhvatnih politika⁸. Istaknula je važnost preventivnih mjera i potrebu za jačanjem suradnje različitih sektora i stvaranjem partnerstava dionika na svim razinama.

Nakon toga radna skupina za školsku politiku u svojim je političkim porukama utvrdila ključne uvjete za provedbu sveobuhvatnog pristupa suzbijanju ranog napuštanja školovanja uključivanjem cijele školske zajednice (ravnatelji škola, nastavno i nenastavno osoblje, učenici, roditelji i obitelji) u sustavno, kolektivno i suradničko djelovanje uz blisku suradnju s vanjskim dionicima i širom zajednicom⁹. Osim toga, uvela je i internetski „[europski skup alata za škole](#)“ koji kreatorima politika i obrazovnim djelatnicima nudi smjernice i resurse za promicanje obrazovnog uspjeha i potpore svim učenicima.

Zaključci Vijeća EU-a iz 2015. o smanjenju ranog napuštanja školovanja i promicanju uspjeha u školama¹⁰ temelje se na radu radnih skupina. U njima se ponovno ističe važnost provedbe Preporuke Vijeća iz 2011.

U Preporuci Vijeća o Garanciji za mlade potiču se države članice da ustanove za obrazovanje i osposobljavanje uključe u svoje programe Garancije za mlade kako bi u ranoj fazi osigurale interventne mjere za učenike koji su izloženi riziku ranog napuštanja školovanja i

gospodarske neaktivnosti.

„Novi program vještina“ u kombinaciji s inicijativom Oblici usavršavanja pomoći će niskokvalificiranim odraslim osobama da steknu minimalnu razinu pismenosti, osnovnih matematičkih i digitalnih vještina i/ili da ostvare napredak prema višoj sekundarnoj kvalifikaciji ili njezinu ekvivalentu. Države članice trebale bi uspostaviti fleksibilne oblike usavršavanja u suradnji sa socijalnim partnerima, ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje te lokalnim i regionalnim tijelima. Komisija podupire države članice u provedbi i nadzoru inicijative. Financijska potpora mogla bi se dobiti iz europskih strukturnih i investicijskih fondova i programa kao što su [Erasmus+](#) i [EaSI](#).

Europska komisija predstavila je 30. svibnja 2017. svoju novu strategiju za pružanje potpore modernizaciji škola i ustanova za visoko obrazovanje. U komunikaciji „Razvoj škola i izvrsnost u nastavi kao preduvjeti za uspješan život“¹¹ Komisija je utvrdila tri područja u kojima je potrebno hitno djelovati:

- 1) povećanje kvalitete i uključivosti škola,
- 2) potpora učiteljima i ravnateljima škola za izvrsnost u poučavanju,
- 3) bolje upravljanje školskim obrazovnim sustavima.

U pratećem dokumentu¹² pružaju se korisni uvidi u dokaze iz istraživanja i rezultate rada na politikama školskog obrazovanja na razini EU-a.

4. USPOREDNA ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

Kako bi se osigurala **djelotvornost** politika za koje se zalaže u Preporuci Vijeća iz 2011., važno je utvrditi glavne čimbenike koji dovode do ranog napuštanja školovanja i nadzirati nacionalna, regionalna i lokalna razvoja

⁸ Op. cit. http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/doc/esl-group-report_en.pdf.

⁹ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/expert-groups/documents/early-leaving-policy_hr.pdf

¹⁰ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215\(03\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52015XG1215(03))

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=COM%3A2017%3A248%3AFIN>

¹² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1504250266779&uri=CLEX:52017SC0165>

kretanja¹³. Početno iskustvo u zemljama u kojima se primjenjuju napredniji sustavi za prikupljanje podataka pokazuje da je neprekidan i sustavan nadzor vrlo koristan u smanjivanju stope ranog napuštanja školovanja na najmanju moguću razinu.

Prema najnovijoj analizi po državama članicama većina država članica provela je Preporuku Vijeća donošenjem ciljanih sveobuhvatnih strategija¹⁴ ili drugih nacionalnih politika¹⁵. Ostale su to učinile samo djelomično ili još nisu poduzele nikakve radnje.

U najnovijem izdanju godišnjeg Pregleda obrazovanja i osposobljavanja¹⁶ Europske komisije navodi se nekoliko primjera najnovijih nacionalnih strategija za suzbijanje ranog napuštanja školovanja:

i. Flamanska zajednica u Belgiji odobrila je 2016. dokument za raspravu o politici povezanoj s pravom na studiranje, izostancima s nastave i ranim napuštanjem školovanja, kojom će se zamijeniti postojeći akcijski planovi. U frankofonoj zajednici u Belgiji smanjivanje stope ranog napuštanja školovanja važan je dio tekuće reforme obrazovanja koja je usmjerena na poboljšanje pravednosti, djelotvornosti i učinkovitosti.

ii. Bugarska, Rumunjska i Mađarska uvele su nekoliko mjera ili ih planiraju uvesti. One uključuju mehanizme ranog upozoravanja i bolje međuinstitucionalno prikupljanje i razmjenu informacija radi uspješnije identifikacije djece koja ne pohađaju školu i učenika koji su izloženi riziku ranog napuštanja školovanja i da bi ostvarile suradnju s obiteljima.

iii. Program u Cipru koji je financirao Europski socijalni fond pomaže učenicima u nepovoljnom položaju na svim razinama obrazovanja da izbjegnu neuspjeh u školi. U okviru njega pruža se psihosocijalna potpora, ciljano osposobljavanje nastavnika te popratni i tehnički materijali u školama.

¹³ Vidjeti zajedničko izvješće agencije Cedefop i mreže Eurydice (2014.).

¹⁴ Belgija, Bugarska, Francuska, Mađarska, Malta, Nizozemska, Austrija, Rumunjska.

¹⁵ Danska, Njemačka, Estonija, Irska, Španjolska, Italija, Cipar, Litva, Luksemburg, Poljska, Finska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina.

¹⁶ Više pojedinosti o napretku pojedinačnih država u suzbijanju ranog napuštanja školovanja dostupno je u drugom izdanju [Pregleda obrazovanja i osposobljavanja za 2017.](#)

Datum: 2. listopada 2017.

5. REFERENTNI DOKUMENTI

- Cedefop/Eurydice, *Suzbijanje ranog napuštanja obrazovanja u Europi*, 2014. <https://publications.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/1b66bb9e-7d3e-11e5-b8b7-01aa75ed71a1>
- Europska komisija – OECD, *Pokazatelji EU-a za integraciju imigranata*, 2015. <https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/indicators-of-immigrant-integration-2015-settling-in>
- Public Policy and Management Institute (PPMI), *Studija o obrazovnoj podršci za novopristiglu djecu migranata*, izvješće sastavljeno u ime Europske komisije, 2013. <https://publications.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/96c97b6b-a31b-4d94-a22a-14c0859a8bea>

6. KORISNI IZVORI

- Europska komisija: politike obrazovanja i osposobljavanja za suzbijanje ranog napuštanja školovanja https://ec.europa.eu/education/policy/school/early-school-leavers_hr
- Europska komisija: Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2017. http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_hr
- Europska stručna mreža za ekonomiku obrazovanja <http://www.eenee.de>
- Mreža stručnjaka za socijalnu dimenziju obrazovanja i usavršavanja <http://nesetweb.eu/en/>

PRILOG

Tablica 1. – Mladi koji rano napuštaju školovanje i osposobljavanje (ukupno)

	2000.	2006.	2010.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Cilj
EU 28	17,6	15,3	13,9	12,7	11,9	11,2	11,0	10,7	10
Belgija	13,8	12,6	11,9	12,0	11,0	9,8	10,1	8,8	9,5
Bugarska	:	17,3	12,6	12,5	12,5	12,9	13,4	13,8	11
Češka	:	5,1	4,9	5,5	5,4	5,5	6,2	6,6	5,5
Danska	11,7	9,1	11,0	9,1	8,0	7,8	7,8	7,2	10
Njemačka	14,6	13,7	11,8	10,5	9,8	9,5	10,1	10,3	10
Estonija	15,1	13,4	11,0	10,3	9,7	12,0	12,2	10,9	9,5
Irska	:	12,2	11,5	9,7	8,4	6,9	6,9	6,3	8
Grčka	18,2	15,1	13,5	11,3	10,1	9,0	7,9	6,2	10
Španjolska	29,1	30,3	28,2	24,7	23,6	21,9	20,0	19,0	15
Francuska	13,3	12,7	12,7	11,8	9,7	9,0	9,2	8,8	9,5
Hrvatska	:	4,7	5,2	5,1	4,5	2,8	2,8	2,8	4
Italija	25,1	20,4	18,6	17,3	16,8	15,0	14,7	13,8	16
Cipar	18,5	14,9	12,7	11,4	9,1	6,8	5,2	7,6	10
Latvija	:	15,6	12,9	10,6	9,8	8,5	9,9	10,0	10
Litva	16,5	8,8	7,9	6,5	6,3	5,9	5,5	4,8	9
Luksemburg	16,8	14,0	7,1	8,1	6,1	6,1	9,3	5,5	10
Mađarska	13,9	12,5	10,8	11,8	11,9	11,4	11,6	12,4	10
Malta	54,2	32,2	23,8	21,1	20,5	20,3	19,8	19,7	10
Nizozemska	15,4	12,6	10,0	8,9	9,3	8,7	8,2	8,0	8
Austrija	10,2	10,0	8,3	7,8	7,5	7,0	7,3	6,9	9,5
Poljska	:	5,4	5,4	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	4,5
Portugal	43,6	38,5	28,3	20,5	18,9	17,4	13,7	14,0	10
Rumunjska	22,9	17,9	19,3	17,8	17,3	18,1	19,1	18,5	11,3
Slovenija	:	5,6	5,0	4,4	3,9	4,4	5,0	4,9	5
Slovačka	:	6,6	4,7	5,3	6,4	6,7	6,9	7,4	6
Finska	9,0	9,7	10,3	8,9	9,3	9,5	9,2	7,9	8
Švedska	7,3	8,6	6,5	7,5	7,1	6,7	7,0	7,4	7
Ujedinjena Kraljevina	18,2	11,2	14,8	13,4	12,4	11,8	10,8	11,2	:

Izvor: Eurostat (istraživanje o radnoj snazi, podatkovna tablica [t2020_40]).

Tablica 2. – Mladi koji rano napuštaju školovanje i osposobljavanje po spolu

	Mladići				Djevojke				Razlike među spolovima 2016. (M-Ž)
	2010.	2014.	2015.	2016.	2010.	2014.	2015.	2016.	
EU 28	15,8	12,8	12,4	12,2	11,9	9,6	9,5	9,2	-3,0
Belgija	13,8	11,8	11,6	10,2	10,0	7,7	8,6	7,4	-2,8
Bugarska	12,4	12,8	13,3	13,7	12,9	12,9	13,4	13,9	0,2
Češka	4,9	5,8	6,4	6,6	4,8	5,2	6,0	6,6	0,0
Danska	14,1	9,5	9,7	8,5	7,7	6,1	5,7	5,9	-2,6
Njemačka	12,5	10,0	10,4	11,0	11,0	8,9	9,8	9,5	-1,5
Estonija	14,4	16,0	14,2	14,3	7,6	7,9	10,0	7,4	-6,9
Irska	13,4	8,0	8,4	7,8	9,6	5,7	5,4	4,6	-3,2
Grčka	16,4	11,5	9,4	7,1	10,6	6,6	6,4	5,3	-1,8
Španjolska	33,6	25,6	24,0	22,7	22,6	18,1	15,8	15,1	-7,6
Francuska	15,3	10,2	10,1	10,1	10,2	7,9	8,4	7,5	-2,6
Hrvatska	6,5	3,1	3,5	3,5	3,8	2,5	2,0	2,0	-1,5
Italija	21,8	17,7	17,5	16,1	15,3	12,2	11,8	11,3	-4,8
Cipar	16,2	11,2	7,7	11,4	9,8	2,9	3,1	4,3	-7,1
Latvija	16,7	11,7	13,4	13,7	9,0	5,1	6,2	6,2	-7,5
Litva	9,8	7,0	6,9	6,0	6,0	4,6	4,0	3,6	-2,4
Luksemburg	8,0	8,3	10,5	6,8	6,0	3,7	8,1	4,2	-2,6
Mađarska	11,5	12,5	12,0	12,9	10,1	10,3	11,2	11,8	-1,1
Malta	29,9	22,2	22,9	22,9	17,4	18,3	16,6	16,3	-6,6
Nizozemska	12,1	10,6	9,9	10,1	7,8	6,8	6,4	5,8	-4,3
Austrija	8,4	7,6	7,8	7,7	8,3	6,5	6,8	6,0	-1,7
Poljska	7,2	7,3	7,2	6,4	3,5	3,3	3,2	3,9	-2,5
Portugal	32,4	20,7	16,4	17,4	24,0	14,1	11,0	10,5	-6,9
Rumunjska	19,5	19,5	19,5	18,4	19,0	16,7	18,5	18,7	0,3
Slovenija	6,4	6,0	6,4	6,7	3,3	2,7	3,4	3,1	-3,6
Slovačka	4,6	6,9	6,9	7,6	4,9	6,6	6,8	7,2	-0,4
Finska	11,6	11,9	10,6	9,0	9,0	7,2	7,9	6,9	-2,1
Švedska	7,5	7,3	7,6	8,2	5,5	6,0	6,4	6,4	-1,8
Ujedinjena Kraljevina	15,6	12,9	11,7	12,7	13,9	10,8	9,8	9,5	-3,2

Izvor: Eurostat (istraživanje o radnoj snazi, podatkovna tablica [edat_lfse_14]).

Tablica 3. – Mladi koji rano napuštaju školovanje i osposobljavanje po državi rođenja

	2010.			2016.			Razlika između mladih rođenih u tuzemstvu i mladih rođenih u inozemstvu
	Ukupno	Rođeni u inozemstvu	Rođeni u tuzemstvu	Ukupno	Rođeni u inozemstvu	Rođeni u tuzemstvu	
EU 28	13,9	25,6	12,8	10,7	19,8	9,8	-10,0
Belgija	11,9	21,9	10,7	8,8	17,8	7,6	-10,2
Bugarska	12,6	:	12,7	13,8	:	13,8	:
Češka	4,9	13,2	4,7	6,6	10,8	6,6	-4,2
Danska	11,0	16,7	10,6	7,2	7,9	7,2	-0,7
Njemačka	11,8	23,3	10,2	10,3	23,2	8,2	-15,0
Estonija	11,0	:	11,1	10,9	:	10,9	:
Irska	11,5	16,3	10,7	6,3	5,2	6,5	1,3
Grčka	13,5	43,1	9,2	6,2	18,1	5,5	-12,6
Španjolska	28,2	43,0	25,1	19,0	32,9	16,1	-16,8
Francuska	12,7	24,7	11,9	8,8	16,3	8,2	-8,1
Hrvatska	5,2	4,6	5,3	2,8	:	2,7	:
Italija	18,6	40,7	16,3	13,8	30,0	11,8	-18,2
Cipar	12,7	26,3	7,5	7,6	18,2	4,6	-13,6
Latvija	12,9	:	13,0	10,0	:	10,1	:
Litva	7,9	:	8,0	4,8	:	4,8	:
Luksemburg	7,1	10,2	6,0	5,5	8,5	4,1	-4,4
Mađarska	10,8	:	10,7	12,4	:	12,4	:
Malta	23,8	:	24,0	19,7	:	19,6	:
Nizozemska	10,0	11,3	10,0	8,0	8,3	7,9	-0,4
Austrija	8,3	21,2	5,9	6,9	14,7	5,5	-9,2
Poljska	5,4	:	5,4	5,2	:	5,2	:
Portugal	28,3	27,4	28,3	14,0	14,3	14,0	-0,3
Rumunjska	19,3	:	19,3	18,5	:	18,6	:
Slovenija	5,0	20,0	4,5	4,9	15,6	4,4	-11,2
Slovačka	4,7	:	4,7	7,4	:	7,4	:
Finska	10,3	21,1	9,7	7,9	15,1	7,6	-7,5
Švedska	6,5	10,8	5,9	7,4	15,2	5,9	-9,3
Ujedinjena Kraljevina	14,8	10,2	15,4	11,2	9,4	11,5	2,1

Izvor: Eurostat (istraživanje o radnoj snazi, podatkovna tablica [edat_lfse_02]).